

ARAP BAHARI ve AVRUPA BİRLİĞİ KOMŞULUK POLİTİKASI

>> Eurochambres Ortak Üyeleri Komitesi Toplantısı'na Türkiye'nin yanı sıra Arnavutluk, Azerbaycan, Bosna Hersek, Belarus, Gürcistan, Hırvatistan, Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Rusya Federasyonu ve Ukrayna Odalar Birliği katıldı.

Eurochambres Başkan Yardımcısı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Arap Baharı ve Avrupa Birliği Komşuluk Politikası adlı panelde bölgede bir dönüşüm gerçekleşmesi için **yeni fırsat pencereleri** açma doğrultusunda TOBB'un çalışmalarını anlatırken özellikle Türkiye'nin bölgesinde artan gücünün Avrupa için önemine dikkat çekti.

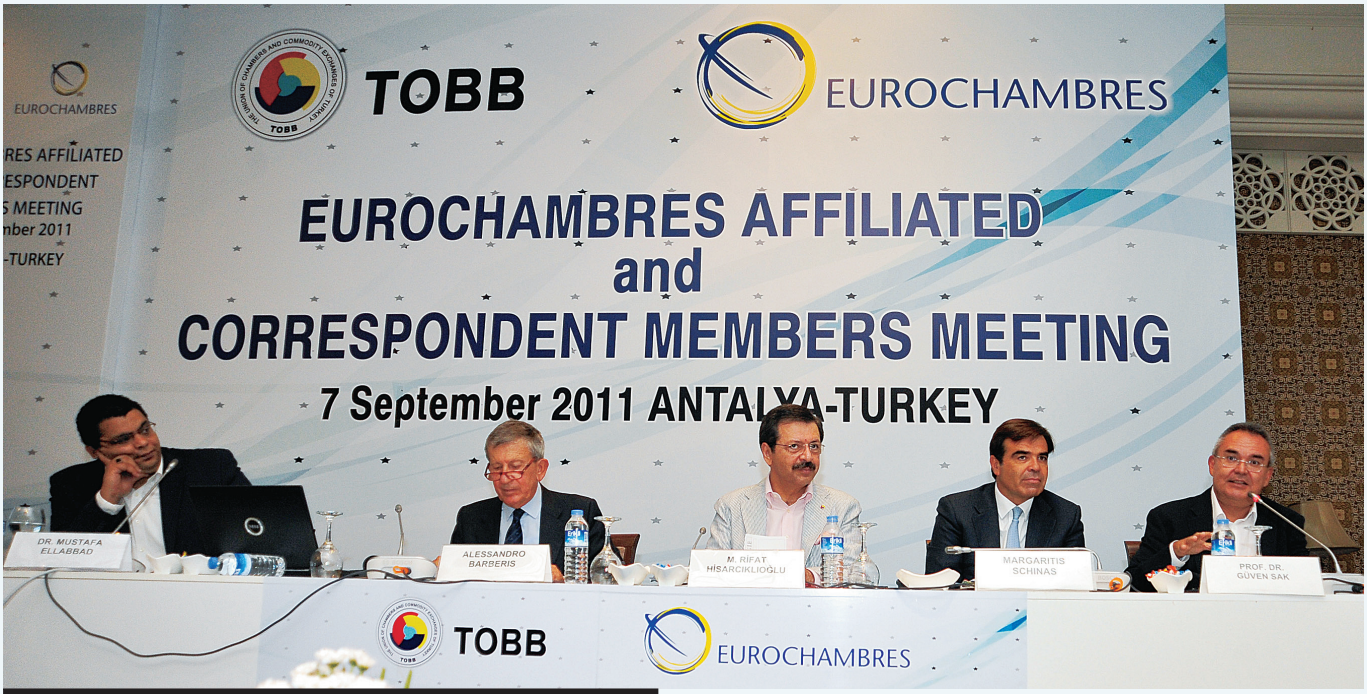
Hazırlayan: Gülder Demir
gulder.demir@dunya.com

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) Ortak Üyeleri Komitesi Toplantısı'nın sabah oturumunda "Arap Baharı ve Avrupa Birliği Komşuluk Politikası" adı altında düzenlenen panelde Türkiye'nin küresel ekonomideki geldiği nokta, AB ile süren ilişkileri ile Türkiye-AB işbirliğinin önemi üzerinde duruldu.

21. yüzyılda küresel ekonomide önemli bir kırılma noktasına işaret eden Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesinde ortaya çıkan halk hareketleri aynı zamanda Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında süren ilişkileri de gündeme taşıyor. Tunus ve Mısır'da başlayarak Arap coğrafyasına yayılan değişim ve demokratikleşme süreci, ardından Libya ve Suriye'de yaşananlar Türkiye'nin "model ülke" olma kapasitesini uluslararası arenada tartışmaya açtı.

Bölgede demokrasi temelli istikrarın ve eşitlik temelli ekonomik kalkınmanın olumlu sonuçlarının, başta Türkiye ve AB olmak üzere tüm dünyayı olumlu etkileyeceği biliniyor.

Bu noktada bölge ülkelerinin Avrupa ülkelerine ve

>> Merkezi Kahire'de bulunan Al Sharq Centre For Regional and Strategic Studies Direktörü Dr.Mustafa El Labbad, Eurochambres Başkanı Alessandro Barberis, Eurochambres Başkan Yardımcısı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Avrupa Komisyonu Avrupa Politikası Danışmanları Direktör Yardımcısı Margaritis Schinas, TEPAV Direktörü Prof. Dr. Güven Sak.

Türkiye'ye bakışları ile güven duyguları ön plana çıkıyor. Bu noktada Türkiye'nin AB ülkeleri karşısında güçlü bir konumda olduğu tartışma götürmez. Çünkü Türkiye, gerek tarihsel tecrübesi, gerekse de son dönemde artan dış politika aktivizmi nedeniyle, Arap halkları nezdinde oldukça itibarlı bir konumda bulunuyor. Türkiye'nin bu durumuna karşı AB ülkelerinin özellikle Arap ülkelerine karşı duydukları güvensizliği ticari ilişkiler boyutuna kadar taşımaları, vize konusunda önemli engeller çıkartmaları sonucu AB'nin etkisiz bir konumda kalmasının nedenleri arasında yer alıyor.

Eurochambres Ortak Üyeleri Komitesi Toplantısı'nın sabah oturumunda "Arap Baharı ve Avrupa Birliği Komşuluk Politikaları" adında düzenlenen panelde Eurochambres Başkan Yardımcısı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu da yaptığı konuşmada, Türkiye'nin dünya ekonomisi içinde geldiği noktayı örnekleriyle anlattı. İtalya ve Çin arasındaki coğrafyada, en güçlü serbest piyasa ekonomisine ve özel sektöre sahip ülke olduğuna işaret eden Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin bulunduğu coğrafyadaki ekonomik gücünü gözler önüne serdi.

AB ÜYELİK MÜZAKERELERİ SON DERECE YAVAŞLADI

Türkiye-AB işbirliği önemli bir potansiyele sahipken, Türkiye'nin AB üyeliği konusunda, vizyondan uzak bir perspektifte ısrar etmesi durumunda AB'nin, küresel aktörlük yolunda önemli bir imkânı kaçırmış olacağına vurgu yaptı.

Türkiye'nin en önemli ticari partnerinin Avrupa olduğunu söyleyen Hisarcıklıoğlu, buna karşın 1963 yılında başlayan AB ile ortaklık ilişkisinin hâlâ sonuçlandırılmamış olmasından dolayı üzgün olduklarını belirtti. Türkiye'nin 2005 yılında AB ile katılım müzakerelerine başladığını anımsatan Hisarcıklıoğlu, müzakerelerinin seyrinden çok mutlu olmadıklarını ifade etti. 13 fasılda müzakerelerin geçici olarak tamamlandığını belirten Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin teknik kapasitesiyle ilgili olmayan nedenlerle, maalesef üyelik müzakerelerimiz son derece yavaşlamıştır. AB katılım süreci, Türkiye'nin Kopenhag Siyasi Kriterleri'ne uyumunu kolaylaştırmıştır. Türkiye için ana referans kaynağı olmuştur" dedi.

Hisarcıklıoğlu, ayrıca bölgede bir dönüşüm gerçekleşmesi için yeni fırsat pencereleri açma doğrultusunda TOBB'un çalışmalarını anlatırken özellikle Türkiye'nin bölgesinde artan gücünün Avrupa için önemine dikkat çekti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu **yeniden Eurochambres yönetiminde**

Antalya'nın turizm beldesi Belek'te gerçekleştirilen Eurochambres Ortak Üyeler Komitesi Toplantısı'nda düzenlene oturumda 2012 yılı Eurochambres Yönetim Kurulu'ndaki temsilciler için seçim yapıldı. Aynı zamanda AB üyesi olmayan ülkelerin Eurochambres Başkan Yardımcısı olan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, yeniden yönetim kurulu üyeliğine seçildi. Yeni Yönetim Kurulu'nun görevi Eurochambres'ın 2012 Ocak ayında başlayacaktır.

Eurochambres Genel Sekreteri Abruzzini Antalya TSO'yu ziyaret etti

İki bin odayı tek çatı altında toplayan Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambers) Eurochambres Genel Sekreteri Arnaldo Abruzzini, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Osman Budak'ı ziyaret etti.

Ziyarette Antalya ekonomisi hakkında bilgi veren ATSO Yönetim Kurulu Başkanı Budak, Antalya'nın turizm ve tarımın başkenti olması dolayısıyla Eurochambres'a üye diğer odalar içinde de özel bir konumda bulunduğunu söyledi. Eurochambres'ın 27'si AB üyesi 46 ülkeden 2 bin yerel odayı tek çatı altında topladığını ve dünya ticaretinin önemli bir bölümünü temsil ettiğini ifade eden Budak, Abruzzini'den Antalya'nın tanıtım elçisi olmasını istedi

Eurochambres Genel Sekreteri Arnaldo Abruzzini ise "Antalya gibi bir şehrin tanıtım elçisine ihtiyacı yok. Çünkü yurtdışında zaten herkesin tanıdığı bir şehir" dedi. Abruzzini, ziyarette Antalya'nın turizm potansiyelinin yanı sıra, hedef pazarlar, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ile ilişkiler ve Avrupa Birliği'ne (AB) üyelik çalışmaları konusunda Budak'tan bilgi aldı. Bireysel olarak, AB ülkelerinin Türkiye'nin gücü ve nüfusunu kabullenmelerinin biraz vakit aldığını düşündüğünü ifade eden Abruzzini, "Toplumlar birbirini tanıdıkça Türkiye'nin AB'ye üyelik süreci daha kolay ilerleyecektir ve bu noktada da Avrupalı turistlere ev sahipliği yapan Antalya'ya önemli rol düşüyor" diye konuştu.

Abruzzini, Eurochambres Başkan Yardımcılığı görevini yürüten TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da vizyoner, pozitif ve insanları etki altına alıp kucaklayan kişiliği ile gerçekleştirdiği başarılı çalışmalar nedeniyle bu konuma geldiğini belirtti.

ATSO Yönetim Kurulu Başkanı Budak, ziyaretin anısına Abruzzini'ye üzerinde tarihi Kaleiçi'nden bir kesiti betimleyen seramik bir tabak hediye etti.

>> ATSO Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Osman Budak, ziyaretin anısına Eurochambres Genel Sekreteri Arnaldo Abruzzini'ye üzerinde tarihi Kaleiçi'nden bir kesiti betimleyen seramik bir tabak hediye etti.

>> Eurochambres tarafından düzenlenen Arap Baharı ve Avrupa Birliği Komşuluk Politikası konulu panel Antalya'da yapıldı.

TOBB BAŞKANI M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU:

"Çok kutuplu **sistemin merkezi Türkiye** olmuştur"

Eurochambres tarafından düzenlenen "Arap Baharı ve Avrupa Birliği Komşuluk Politikası" konulu panelde açılış konuşmasını yapan TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Yardımcısı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin günümüzde oluşmaya başlayan çok kutuplu sistemde önemli bir çekim merkezi olduğunu ve Türkiye'nin son ekonomik krizde son derece etkileyici bir performans sergilediğini belirtti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) "Ortak Üye" statüsünde bulunduğu AB üyesi17 ülkenin temsil edildiği, Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) tarafından düzenlenen "Arap Baharı ve Avrupa Birliği Komşuluk Politikası" konulu panel, Antalya'nın Belek beldesinde 7 Eylül 2011 tarihinde yapıldı. Başkanlığını Eurochambres Başkan Yardımcısı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yaptığı toplantıya; Eurochambres Başkanı Alessandro Barberis, Eurochambres Başkan Yardımcısı Pierre Gramegna, Başkan Vekili Andrezej Arendarski ile Arnavutluk, Azerbaycan, Bosna Hersek, Belarus, Gürcistan, Hırvatistan, Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Rusya Federasyonu, Ukrayna Odalar Birliği temsilcileri katıldı.

50 BİN TÜRK İHRACATÇISI KÜRESEL TİCARETTE AKTİF DURUMDA

Toplantının açılış konuşmasını yapan TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Yardımcısı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin, küresel alanda aktif bir aktör olarak yükseldiğini, G-20 üyesi olarak, dünyanın 16'ncı, Avrupa'nın ise 6'ncı büyük ekonomisi olduğunu ifade etti. Türkiye'nin, İtalya ve Çin arasındaki coğrafyada, en güçlü serbest piya-

>> Eurochambres Ortak Üyeler Komitesi Toplantısı'na, Arnavutluk, Azerbaycan, Bosna Hersek, Belarus, Gürcistan, Hırvatistan, Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Rusya Federasyonu ve Ukrayna Odalar Birliği katıldı.

sa ekonomisine ve özel sektöre sahip olduğunu anlatan Hisarcıklıoğlu, Türkiye ekonomisinden örnekler verdiği konuşmasına şöyle devam etti:

"Türkiye, dünyanın dört bir yanında önemli inşaat projelerine imza atmaktadır. Türkiye'nin inşaat şirketleri en büyük inşaat firmaları listesinde Çin'den sonra ikinci sırada gelmektedir. Dünya Bankası ihalelerinde Türk müteahhitlik firmalarının payı giderek artmaktadır. Türkiye aynı zamanda, sahip olduğu kültürel miras ve doğal güzellikleriyle dünyanın 7'nci büyük turizm merkezidir. Şu an Türkiye'de 26 bin yabancı şirket faaliyet göstermektedir. 50 bin Türk ihracatçısı da küresel ticarette aktif durumdadır."

Türkiye'nin son 30 yılda yapılan atılımlarla, kırsal ekonomiden sanayi ekonomisine geçişi sağladığını anlatan Hisarcıklıoğlu, "İhracatımız içinde sanayinin payı yüzde 10'dan yüzde 92'ye çıkmıştır. Bu süreçte, en önemli ticaret partnerimiz de Avrupa olmuştur. 1963 yılından beri Avrupa Birliği ile ortaklık ilişkisi olan Türkiye, 2005 yılında Avrupa Birliği ile katılım müzakerelerine başlamıştır. Katılım müzakerelerinin seyrinden çok mutlu olmasak da, 13 fasılda müzakereler başlamış ve 1'inci fasılda müzakereler geçici olarak kapatılmıştır. Türkiye'nin teknik kapasitesiyle ilgili olmayan nedenlerle, maalesef üyelik müzakerelerimiz son derece yavaşlamıştır. AB katılım süreci, Türkiye'nin Kopenhag Siyasi Kriterlerine uyumunu kolaylaştırmıştır. Türkiye için ana referans kaynağı olmuştur" dedi.

ÇOK KUTUPLU SİSTEMİN MERKEZLERİNDEN BİRİ DE TÜRKİYE OLDU

Türkiye'nin günümüzde oluşmaya başlayan çok kutuplu sistemde önemli bir çekim merkezi olduğunu belirten Hisarcıklıoğu, Türkiye ekonomisine yönelik sözlerine şöyle devam etti:

>> Eurochambres Başkan Yardımcısı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İstanbul'dan İslamabad'a uzanarak Pakistan'ı Türkiye ve Avrupa'ya bağlayacak demiryolu projesi üzerinde çalıştıklarını açıkladı.

>>Eurochambres Başkan Yardımcısı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin 2005 yılında başladığı AB ile katılım müzakerelerinin seyrinden çok mutlu olmadıklarını söyledi.

"Serbest piyasa ekonomisine yönelik atılan her adımla hem yurtiçinde hem de uluslararası alanda Türk özel sektörü daha aktif ve başarılı olmuştur. İstanbul, bölgedeki en önemli iş merkezi olmasının yanında, küresel diplomasi ve kültürün de merkezi haline gelmiştir. Türkiye son ekonomik krizde de son derece etkileyici bir performans sergilemiştir. 2009'da yüzde 4.8'lik bir oranda küçülmesine rağmen, 2010'daki yüzde 8.9'luk büyüme ile krizin etkisini atlatmıştır. Bu kriz kurumsal yapımız için bir stres testi mahiyeti taşımış ama devlet kurumlarımız, bankalar ve şirketlerimiz bu testten başarıyla geçmişlerdir."

Türk özel sektörünün bu kriz ile ne kadar çevik ve şartlara uyum sağlayabilen bir yapıda olduğunu kanıtladığını anlatan Hisarcıklıoğu, "Büyüme performansı 2011'de de devam etmektedir. Türkiye, 2011'in ilk çeyreğinde yüzde 11 büyüyerek rekor kırmıştır. İşte, böyle bir ekonomik dönüşümün içinden geçen Türkiye, İtalya ile Çin arasında bulunan ülkelere yaklaşık 3 saatlik uçuş mesafesindedir. 10 trilyon dolarlık bir ekonomik hacim barındıran bu bölgenin her tarafında Türk girişimcileri bulunmaktadır. Bu, Türkiye'nin bölgedeki etkisinin ve gücünün artmasına büyük katkı sağlayan, Türk iş dünyasının artan kapasitesini gözler önüne sermektedir. Yurtiçinde politik ve ekonomik reformları destekleyen TOBB, önemli bölgesel entegrasyon politikalarının geliştirilmesinde de rol üstlenmektedir. Amacımız Türk özel sektörünün görünürlüğünü artırmaktır. Bu da bir markalaşma konusudur."

TOBB'un tabana yayılmış oda sisteminin, özel sektör kaynaklı ekonomik dönüşümde "önemli bir katalizör" olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, 365 oda, borsa ve 59 sektör meclisi kanalıyla toplam 1,4 milyon üyesine hizmet ettiğini belirtti.

Hisarcıklıoğlu, Kadın Girişimciler Kurulu ve Genç Girişimciler Kurulu vasıtasıyla TOBB'un, Türkiye'de girişimciliğin geliştirilmesinde önemli bir rol oynadığını söyledi.

İPEK YOLU PROJESİ

Filistin, İsrail ve Türk iş dünyasını bir araya getirmek amacıyla Ankara Forumu'nu 2004 yılında kurduklarını vurgulayan Hisarcıklıoğlu, şunları söyledi:

"Uluslararası kamuoyu ve çok uluslu kuruluşlar Ankara Forumu'nun Ortadoğu'daki barış sürecine katkı sağlayan en etkili ve yaratıcı diyalog mekanizması olduğunu belirtmişlerdir. Diyalogdan kastettiğim ise sadece bir araya gelip konuşmak değildir. Biz, tüm projelerimizde iş imkânlarını ve somut projeleri tartışıyoruz. Ankara Forumu bu anlamda gayet başarılı olmuştur. Ramallah'ta kurulan TOBB-BİS şirketimiz, Türkiye'nin sanayi bölgeleri konusundaki tecrübesini, Filistin'de Erez bölgesinde bir Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması için kullanacaktır."

Ankara Forumu'ndan aldıkları ilhamla Afganistan, Pakistan ve Türk iş dünyasını bir araya getirmeyi hedefleyen İstanbul Forumu'nu kurduklarını anlatan Hisarcıklıoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Şu an bu girişimin ilk somut projesi olan ve İstanbul'dan İslamabad'a uzanarak, Pakistan'ı Türkiye'ye ve dolayısıyla Avrupa'ya düşük maliyet ve hızlı bir şekilde bağlayan demiryolu projesi üzerinde çalışıyoruz. Bu demiryolu projesi aynı zamanda, TOBB ve bölgedeki birçok ülkenin gündeminde bulunan, İpek Yolu'nun canlandırılması girişiminin bir parçasıdır. Bu girişim Çin'in batı bölgeleriyle Avrupa'yı birbirine bağlamayı hedeflemektedir. Bu kapsamda TOBB, Türkiye'de sınır kapıları modernizasyonu ve işletmesi konusunda edindiği deneyimini İpek Yolu girişiminde de kullanmayı amaçlamaktadır."

Hisarcıklıoğlu, TOBB'un hem Türkiye'de, hem de bölge ülkelerinde oda hareketinin güçlenmesine büyük önem verdiğini ifade etti. Türk odalarını Eurochambres işbirliğiyle Avrupa'daki odalarla eşleştirdiklerini anlatan Hisarcıklıoğlu, İngiltere Ticaret Odası işbirliğinde, oda akreditasyon sistemini de Türkiye'de uyguladıklarını belirtti.

İslam Kalkınma Bankası ve İslam Ticaret ve Sanayi Odası ile İslam ülkelerindeki odaların kapasitelerini geliştirmek için çalıştıklarını belirten Hisarcıklıoğlu, '"20 ülkeden 22 üst düzey oda temsilcisini ağırladığımız Oda Akademisi programı ile sahip olduğumuz bilgi ve birikimi diğer İslam ülkeleriyle paylaşıyoruz" dedi.

TÜRKİYE'NİN BÖLGESİNDE ARTAN GÜCÜ AVRUPA İÇİN DE ÖNEMLİ

Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin önünde bulunan reform gündeminin önemli maddelerinden birinin küresel alanda gelişmiş piyasalara erişimin artırılması olduğunu söyledi. Amerika pazarının Türk sanayisinde teknolojik kapasitenin gelişmesi için çok önemli olduğunu düşündüklerini anlatan Hisarcıklıoğlu, şöyle konuştu:

"Hem ülkemizde, hem de bölge ülkelerinde oda hareketinin güçlenmesine de büyük bir önem veriyoruz. Bölgemizde üstlendiğimiz rol, iş dünyaları arasında köprü kurmak ile de sınırlı değildir. Sosyal sorumluluğumuzun da farkındayız. Bölge ülkelerine yardım elimizi uzatıyoruz. Geçmişte Pakistan'a, Filistin'e, Balkan ülkelerine nasıl yardım elimizi uzattıysak, bugün de Somali'ye yardım ediyoruz. Somali'de çocuklar açlıktan ölmesin diye yaklaşık 10 milyon liralık, yani 4 milyon euroluk bir kaynağı son 1 ayda toplayıp ilgili makamlara aktardık. Türk özel sektörü olarak biz, küresel ekonomide en önemli aktörler arasında olma hedefimize odaklanmış bulunmaktayız. Türkiye'nin bölgesinde artan gücü Avrupa için de son derece önemlidir. Biz, bölge ülkelerinin küresel ekonomiye entegrasyonunu gözeterek, Avrupa'nın komşuluk politikasına da önemli bir katkı yapıyoruz."

Antalya'da düzenlenen Eurochambres Ortak Üyeler Komitesi Toplantısı, Eurochambres Başkan Yardımcısı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun konuşmasının ardından Eurochambers Başkanı Alessandro Barbeis'in katılımcıları selamlayan konuşmasıyla devam etti.

Eurochambres Başkanı **Alessandro Barberis**

Ülkeler arası siyaset ve siyasetçilerin ne konumda olursa olsun iş toplumunun her zaman menfaatler doğrultusunda hareket etmeleri gerektiğini belirten Eurochambres Başkanı Alessandro Barberis, "Siyaset ne kadar zor olursa olsun iş toplumunun bir arada bulunması lazım. Türkiye'nin Avrupa ile siyasi müzakereleri ne kadar alt seviyede olursa olsun, oda seviyesinde iş olarak hızlandırmamız lazım. En azından iş insanları seviyesinde devam etmemiz lazım. Siyasiler arası diyalog zor olabilir ama iş insanları olarak siyasetçilerden bağımsız olarak hareket etmeliyiz. Burada yaptığımız toplantı komşu ülkeler arası ticari ilişkilerin gelişmesi açısından iyi olacaktır" dedi.

Panel daha sonra Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'ne (Eurochambres) bağlı başkanların "yuvarlak masa" toplantısıyla devam etti.

TEPAV DİREKTÖRÜ PROF. DR. GÜVEN SAK:

"Arap ülkelerinde ekonominin **kurumsal altyapısının iyileştirilmesi** gerekiyor"

>> TEPAV Direktörü Prof. Dr. Güven Sak, "Türkiye'nin reform deneyimi Arap ülkeleri tarafından iyi incelenmelidir" dedi.

Eurochambres Ortak Üyeleri Komitesi Toplantısı, çerçevesinde "Arap Baharı ve Avrupa Birliği Komşuluk Politikası" konulu bir panele Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Direktörü Prof. Dr. Güven Sak, Avrupa Komisyonu Avrupa Politikası Danışmanları Direktör Yardımcısı Margaritis Schinas, Merkezi Kahire'de bulunan Al Sharq Centre For Regional and Strategic Studies Direktörü Mustafa El Labbad panelist olarak katıldı.

TEPAV Direktörü Prof. Dr. Güven Sak Türkiye'nin reform deneyiminin, **başarı ve başarısızlıklarıyla,** köklü bir değişim süreci içerisinden geçen Arap ülkeleri tarafından iyi incelenmesi gerektiğini söyledi.

TEPAV Direktörü Prof. Dr. Güven Sak, "Türkiye'nin Yolculuğunun Çarpıcı Özellikleri: Ne gibi dersler çıkarabiliriz?" başlıklı sunumunda, Türkiye'nin, 1980'lerde başladığı, 2001'den sonra ise hızlandırdığı reform süreci sayesinde bulunduğu bölgenin en önemli ekonomisi haline geldiğini ifade etti. Türkiye'nin son 15 yıldaki gelişiminde AB ile olan ilişkilerinin oldukça kritik önemde olduğunu ifade eden Sak, Türkiye'nin küresel ekonomide önemli bir aktör haline gelmesinde Gümrük Birliği anlaşmasının, demokrasinin gelişmesinde ise Kopenhag kriterlerinin önemli işlevler üstlendiğine dikkat çekti. Sak, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Tüm bu olumlu gelişmelere rağmen kişi başına gelir düzeyinde gelişmiş ülkeleri yakalamak için Türkiye'nin alması gereken ciddi bir mesafe bulunuyor. Türkiye ekonomisi geçtiğimiz 30 yılda, kişi başına düşen gelirde, gelişmiş ülkelere yakınsayamamıştır. 1980'lerde Türkiye ile benzer gelir düzeyine sahip olan Güney Kore hızla gelişmiş ülkelere yakınsarken Türkiye yerinde saymıştır. Yakınsama performansını artırmak için önemli yapısal reformların gerçekleştirilmesi gerekmekte. Kamu yönetimi, vergi, yargı, eğitim gibi alanlarda yapılması gereken çok iş var."

Sak, Türkiye'nin reform deneyiminin, başarı ve başarısızlıklarıyla, köklü bir değişim süreci içerisinden geçen Arap ülkeleri tarafından iyi incelenmesi gereğine de dikkat çekerek, "Yeniden yapılanmakta olan Arap ülkelerindeki kalkınma politikalarının merkezinde ekonominin kurumsal altyapısının iyileştirilmesi olmalıdır. Bu sayede yabancı sermayenin bu ülkelere yönelmesinin önü açılmış olacaktır" dedi.